

Шахтинск қаласы білім бөлімінін «Қарлығаш» бебекжайы» КМҚК білім беру процесінде ЕББҚ бар балаларды психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметі туралы ереже

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы ереже «Қарлығаш» бебекжайы» КМҚК (бұдан әрі-сүйемелдеу қызметі) психологиялық - педагогикалық сүйемелдеу қызметінің қызметін реттейді.

1.2. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу білім беру процесінің барлық катысуышыларына көмек пен қолдаудын ерекше түрі болып табылады. Бұл әр баланың мүмкіндіктері мен қажеттіліктеріне сәйкес табысты окуы мен дамуы үшін әлеуметтік-психологиялық педагогикалық және әлеуметтік жағдайлар жасайтын мамандардың біртұтас, жүйелі ұйымдастырылған қызметі.

1.3. Сүйемелдеу қызметінің қызметі мүмкіндік береді:

1) мектепке дейінгі бейімделу каупі бар балаларды және окудағы киындықтарды уактылы анықтау;

2) тәрбиеленушілердің даму ауыткуларын енсеруде ерте психологиялық-педагогикалық көмекті жүзеге асыру (анықталған сәттен бастап);

3) білім беру үдерісі жағдайында балалардың құқыктарын корғау, денсаулығын сактау және нығайту, әлеуметтендіру, тиімді дамуды қамтамасыз ету мақсатында психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді жүзеге асыру;

4) балаларды дамыту мен тәрбиелеу үшін негұрлым колайлы жағдайлар жасауды ескере отырып, білім беру ұйымын дамыту бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға жәрдемдесу;

5) педагогтердің, тәрбиеленушілердің, ата-аналардың психологиялық-педагогикалық құзыреттілігін (психологиялық мәдениетін) арттыру;

6) оқушыларды түзету-дамыту, тәрбие жұмысы мен оқытудың нәтижелілігіне мониторингті жүзеге асыру (психологиялық-педагогикалық мониторинг).

1.4. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметі БББҰ құрылымдық бөлімшесі болып табылады, ол дамудағы ауытқуларды ерте диагностикалау және түзету, балалардың мектепке дайындығын қамтамасыз ету міндеттерін жүзеге асырады.

1.5. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің негізгі принциптері:

1) баланың дамуының кез-келген мәсслесін шешудің кешенді, пәнаралық тасілі;

2) тәрбие-білім беру процесінде баланың дамуын сүйемелдеудің үздіксіздігі;

3) сүйемелдеу процесін ақпараттық-әдістемелік қамтамасыз ету;

4) ілеспе қызметті әлеуметтік-педагогикалық және психологиялық жобалау (болжау);

5) даму мүмкіндігі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық сұйемелдеу жөніндегі іс-шараларға ата-аналарды, педагогикалық және балалар ұжымын белсенді тарту.

2. «Қарлығаш» бобекжайы» КМҚК психологиялық-педагогикалық сұйемелдеуді ұйымдастыру:

2.1. Психологиялық-педагогикалық сұйемелдеу облыстық психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациянын (бұдан әрі - ОПМПК) корытындысы мен ұсынымдары, сондай-ақ өзінің диагностикалық зерттеулерінің деректері негізінде жүзеге асырылады және оны «Қарлығаш» бөбекжайы» КМҚК штаттық мамандары (педагог-психолог, мұгалім-логопед, мұгалім-дефектолог, медицина қызметкері) жүзеге асырады.

2.2. Сұйемелдеу қызметі мамандарының касіби өзара іс-кимылы үшін БББҰ директорының бүйрығымен психологиялық-педагогикалық консилиум (бұдан әрі - педконсилиум) құрылады.

2.3. Психологиялық-педагогикалық сұйемелдеу қызметіне басшылықты «Қарлығаш» бөбекжайы» КМҚК директорының бүйрығымен тағайындалатын қызмет басшысы жүзеге асырады. Қызметтің барлық мамандары лауазымдық нұсқаулықтар мен функционалдық міндеттерге сәйкес сұйемелдеу бойынша бірлескен қызметті жүзеге асырады. Қызметке тар мамандар, тәрбиешілер, ата-аналар тартылуы мүмкін.

2.4. Өз қызметінде психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сұйемелдеу қызметі Балалардың құқықтарын көргау саласындағы халықаралық актілерді басшылыққа алады: БҰҰ Бала құқықтары туралы Конвенциясы, БҰҰ мүгедектердің құқықтары туралы Декларациясы, білім беру саласындағы кемеітүшілікке карсы құрес туралы Конвенция, балалардың өмір сүруін, корғалуын және дамуын қамтамасыз ету туралы Дүниежүзілік декларация; КР «Білім туралы», «Мүмкіндігі шектеулі адамдарды әлеуметтік медициналық-педагогикалық және түзету арқылы қолдау туралы» Зандарымен, КР Білім және ғылым министрлігінің бүйрықтары мен нұсқаулықтарымен, «Мүмкіндігі шектеулі балаларды психологиялық-педагогикалық сұйемелдеуді ұйымдастыру жөніндегі әдістемелік ұсынымдармен» (2011 жылғы 12 желтоқсандағы № 524) және осы Ережемен.

3. Психологиялық-педагогикалық сұйемелдеу қызметінің мақсаттары мен міндеттері

3.1. Психологиялық-педагогикалық сұйемелдеу қызметінің мақсаты тәрбиеленушілерді барынша дамыту, оларды табысты тәрбиелеу, оқыту және әлеуметтендіру үшін жағдай жасауға бағытталған ағартушылық, диагностикалық және түзету іс-шараларының кешенін іске асыру арқылы білім беру процесінің барлық катысуышыларына психологиялық-педагогикалық сұйемелдеуді ұйымдастыру болып табылады. Бұл ретте сұйемелдеу обьектісі тәрбие-білім беру процесі, сұйемелдеу пәні-баланың даму жағдайы болып табылады.

3.2. Психологиялық-педагогикалық сұйемелдеу қызметінің міндеттері:

- тәрбиеленушінің жеке басының құқықтары мен мұдделерін көргау, олардың психологиялық және физикалық дамуы мен окуйның қауіпсіз жағдайларын қамтамасыз ету, психологиялық-педагогикалық мәселелерді шешуге қолдау көрсету және жәрдемдесу;

- даму және оқыту проблемаларының пайда болуын болдырмау үшін баланың даму мүмкіндіктері мен ерекшеліктерін кешенді диагностикалау;

- түзету-дамыту жұмысының жеке бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру, сондай-ақ білім беру бағдарламаларын балалардың мүмкіндіктері мен кабілеттеріне бейімдеу;

- білім беру процесінің барлық субъектілері арасындағы өзара түсіністік үзара іс-кимылды нығайтуға жәрдемдесу;

- педагог қызметкерлер, ата-аналар арасында консультативтік-ағарту жұмысы;

3.3. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінін мамандары өз қызметін 1.5-тармакта көрсетілген қагидаттарға сәйкес ұйымдастырады. лауазымдық нұсқаулықтарына сәйкес осы Ереже.

3.2. Баланы және оның отбасын сүйемелдеу туралы шешімді ОПМПК ұсынымдары, қорытындылары негізінде қызметтің барлық мамандары бірлесіп кабылдайды.

3.4. Психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдеу қызметі балаларды тәрбиелеу мен дамытуда білім беру ұйымына көмек көрсететін білім беру, деңсаулық сактау, әлеуметтік корғау мекемелерімен және үйымдарымен, әлеуметтік әріптестермен тығыз байланыста жұмыс істейді.

4. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінің негізгі бағыттары

4.1. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қызметінін негізгі бағыттарына мыналар жатады:

- психоәлеуметтік диагностика-балалардың бастаңы мүмкіндіктерін, тұлғаның жеке ерекшеліктері мен бейімділігін, оның оқыту және тәрбиелеу процесіндегі әлеуетті мүмкіндіктерін анықтау бойынша зерттеулер жүргізу, сондай-ақ дамудағы ауытқуларды, окулагы қындықтардың себептерін, әлеуметтік бейімделуді анықтау; әлеуметтік тәуекелдің әлеуетті және нақты топтарын анықтау;

- психокоррекциялық жұмыс-педагог-психологтың, логопед-мұгалімнің, дефектолог-мұгалімнің, дәрігердің түзету-дамыту жұмысының бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі бірлескен қызметі; әлеуметтік-психологиялық тренингтерді, рөлдік ойындарды, ата-аналар арасында топтық пікірталастарды, білім беру процесіне қатысушылардың жалпы және арнайы қабілеттерін дамыту жөніндегі педагогикалық ұйымды ұйымдастыру және откізу;

- әрбір жас кезеңінде окушылардың толыққанды тұлғалық дамуы мен өзін-өзі анықтауы үшін жағдай жасау мақсатында, сондай-ақ жеке тұлғаның қалыңғасуы мен интеллекттің дамуындағы ықтимал бұзылулардың уактылы алдын алу үшін білім беру процесіне қатысушыларға психологиялық-педагогикалық білім беру;

- білім беру процесіне қатысушыларға әртүрлі психологиялық-педагогикалық мәселелер бойынша әлеуметтік-педагогикалық және психологиялық кенес беру; балалар мен ата-аналарға өмірлік қын жағдайды женуге көмектесу; педагогтерге даму, тәрбие және оқыту мәселелерінде кенес беру;

- ұйымдастырушылық-әдістемелік қызмет-ұйымдастырушылық-әдістемелік және гылыми-әдістемелік жұмыс жүргізу (сүйемелдеу нәтижелерін талдау және жалпылау, оны жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеу, гылыми зерттеулер материалдарын өндөу); әдістемелік бірлестіктерге, семинар-практикумдарға, тәрбие және әлеуметтену мәселелері жөніндегі конференцияларға қатысу;

тәрбиеленушілердің жағдайын ескере отырып, сауыктыру бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға қатысу инновациялық әдістемелерді менгеру бойынша семинарлар, тренингтер мен консультациялар үйімдастыру және өткізу; мүмкіндігі шектеулі балалардың деректер банкін қалыптастыру, психологиялық-педагогикалық және медициналық-әлеуметтік сүйемелдесу бойынша отандық және штедлік ғылым мен практиканың жетістіктерін зерделеу.

5.Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу кызметінің күжаттамасы

5.1.Директор бекіткен психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу кызметінің перспективалық жылдық жұмыс жоспары.

5.2. Директор бекіткен сүйемелдеу мамандарының жұмыс кестесі.

5.3. Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу кызметі отырыстарының кестесі мен хаттамалары

5.4. ЕББҚ бар балалардың психологиялық-педагогикалық профилі;

5.5. Түзету-дамыту жұмысының жеке бағдарламалары, ЕББҚ бар балаларға арналған Жеке оку бағдарламалары;

5.6. Ата аналардың жекелеген санаттарына арналған тақырыптық топтық консультациялар мен консультациялардың жоспары кестесі;

5.7. Білім беру процесіне қатысушыларға арналған оқыту семинарларын өткізу кестелері мен тақырыптары

5.8. ПМПҚ күжаттары;

5.9.Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу кызметінің жұмысын жылдық талдау.

5.10. Серіктестік қатынастар шарттары

6.Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу кызметі мамандарының жауапкершілігі

6.1. КР заннамасында белгіленген тәртіппен психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу кызметінің мамандары:

- түзету үйімдасқан қызметі кезіндегі балалардың өмірі мен денсаулығы;

-соңғысының физикалық немесе психикалық денсаулығының нашарлауына әкеп соктырған өз құзыреті шегінде баланы тексеру бойынша негізсіз қорытынды шығару;

- баланың жеке басының құқыктары мен бостандыктарын сактау;

- тексеру кезінде алынған деректердің құпиялышы;

- күжаттаманы жүргізу және оның сакталуы;

- еңбек тәртібін, өндірістік санитария және өртке қарсы қауіпсіздік ережелерін сактау.